

Indholdsplan  
for  
Vardeegnens Gymnasieforberedende Efterskole  
Skoleåret 2022/23

## Indledning

Alle efterskoler er pligtige til at udarbejde en indholdsplan for det enkelte kursus. Indholdsplanen skal være aktuel, beskrive skolens undervisning og samvær. Indholdsplanen skal være tilgængelig på vores hjemmeside

Indholdsplanen er dermed en beskrivelse af hvordan den konkrete pædagogiske praksis lever op til skoleformens hovedsigte: Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse.

Indholdsplanen på er et dynamisk dokument, da den konkrete pædagogiske praksis kan ændres i løbet af året. Der vil i dette dokument være informationer som skal lægges til grund for indholdsplanen, eksempelvis skema og årsplan.

## **1. Skolens formål.**

Vardeegnens Gymnasieforberedende Efterskole er en uafhængig og selvejende undervisningsinstitution som blev oprettet den 19. april 1960 som Vardeegnens Ungdomsskole. Siden 26. juli 2005 har skolen Undervisningsministeriets godkendelse til at kalde sig Vardeegnens Gymnasieforberedende Efterskole.

Iflg. § 1, stk. 4 i skolens vedtægter er det skolens formål at drive en efterskole med særlig vægt på undervisning på højt fagligt niveau i boglige fag og i musik, teater og kunst inden for rammerne af gældende regler om frie kostskoler. I denne lov hedder det i § 1, stk. 1 at efterskoler ”tilbyder undervisning og samvær på kurser hvis hovedsigte er folkelig oplysning, og som er godkendt af undervisningsministeren til tilskud. Undervisningen skal have en bred almen karakter. Enkelte fag eller faggrupper kan have en fremtrædende plads, men aldrig på bekostning af det almene. Skolernes virksomhed skal tilrettelægges ud fra deres selvvalgte værdigrundlag.”

## **2. Værdigrundlag.**

Vardeegnens Gymnasieforberedende Efterskole lægger som gymnasie- og studieforbereende efterskole vægt på at hver enkelt elevs uddannelsesproces fremmes og styrkes gennem faglig fordybelse og engagement, dygtiggørelse, selvstændighed og kvalitetspræget arbejde. Endvidere finder vi det betydningsfuldt at skolens hverdag og dermed den enkelte elevs dannelsesproces og hele menneskelige modning fremmes gennem trivsel, samvirke og fællesskab, frihed under ansvar, forventninger og krav til hinanden, ligeværdig, åben og fordomsfri samtale i og uden for undervisningssituationen, samarbejde og arbejdsglæde, sammenhold og fælles oplevelser, styrkelse af selvværd og livsmod.

### **Trivsel, samvirke og fællesskab**

Gensidig tillid, tro på sig selv og hinanden styrker hver enkelt elevs og dermed fællesskabets trivsel. Vi tilstræber at bruge det nære og forpligtende samvær til at give eleverne selvværd og lyst til at indgå i fremtidige fællesskaber præget af ligeværdighed og gensidig tolerance.

### **Frihed under ansvar.**

Friheden gælder både den enkelte og fællesskabet. Friheden er en ansvarlig frihed hvor hensynet til kammerater og minisamfundet VGE betyder at man lærer at der skal ydes et stykke arbejde som forudsætning for at man kan nyde fordelene ved fællesskabet. Ansvarligheden styrkes gennem rengøring, fælles måltider, opgaver i forbindelse med arrangementer af forskellig slags. Herved styrkes forståelsen for at alle er vigtige og uundværlige led i kæden og dermed forståelsen for at man som demokratiske samfundsborgere både har pligter og rettigheder.

### **Forventninger og krav til hinanden.**

Vi ønsker at give eleverne en bevidsthed om at forventninger og krav til hinanden er naturligt og udtryk for at alles indsats er nødvendig for at et skoleophold kan lykkes både for individet og for fællesskabet. Eleverne skal lære at erkende at de har medansvar for egen læring, for eget og andres velbefindende og trivsel. Gennem at bidrage positivt med deres indsats til at fællesskabet kan blomstre og udvikle sig, erfarer eleverne at et positivt fællesskab i høj grad stimulerer den enkeltes trivsel. Oplever man at honorering af krav og forventninger værdsættes, får man lyst til at give mere og udvikler sig menneskeligt og socialt.

### **En ligeværdig, åben og fordomsfri samtale i og uden for undervisningssituationen.**

Livet på skolen skal være præget af respekten for den enkelte. Alle elever har krav på at få opmærksomhed og en ligeværdig behandling i ord såvel som i gerning. Det er en forudsætning for gensidig forståelse og respekt for forskellighed.

### **Samarbejde og arbejdsglæde, sammenhold og fælles oplevelser.**

At arbejde sammen om opgaver at dele fælles oplevelser i forskellige sammenhænge styrker elevernes forståelse for hinanden, udvider berøringsfladerne og styrker dermed sammenholdet og fællesskabsfølelsen.

### **Styrkelse af selvværd og livsmod.**

Følelsen af at man tæller og betyder noget i fællesskabet, at man respekteres, påskønnes og værdsættes som menneske og ven, at man udvikler sig og oplever nye sider af sig selv, giver mod til at turde det man frygter.

### **3. Skolens elevgruppe og optagelse.**

Procedure ved optagelse som elev kunne være:

- a. Elev og forældre henvender sig til skolen og får evt. tilsendt en skolebrochure. Brochuren ledsages af diverse materialer som f.eks. oversigt over pris for et skoleophold, brochure og en liste over besøgsdage.
- b. Elev og forældre melder sig ind på én af besøgsdagene.
- c. Der aflægges besøg på besøgsdagen. Her vises man rundt af én eller to nuværende elever der fortæller om skolen og besvarer spørgsmål. Efter rundvisningen er skolen vært ved en kop kaffe/te eller juice og kage, og forstanderen fortæller om skolen og besvarer spørgsmål. Besøgsdagen varer – afhængig af spørgelyst ca. 2 timer. Ved slutningen af besøget informeres om hvordan tilmeldingen kan ske via skolens hjemmeside.
- d. Forældre og elever evaluerer indtryk fra besøgsdagen. Er den positiv tilmeldes eleven. Skolen bekræfter indmeldelsen i form af en mail, og tilmeldingen er gældende når de 1000 kr., som udgør indmeldelsesgebyret, er indbetalt. Besøgsdagen kan erstattes af besøg på Efterskolernes Dag den sidste søndag i september eller af Efterskolernes Aften 2. onsdag i januar.

Når kurset er fuldttegnet, føres nøjagtige ventelister hvor eleverne er nummereret efter indmeldelsestidspunkt. Sker der udmelding, kontaktes den første på listen af tilsvarende køn og årgang. Indmeldelsesgebyret forfalder først til betaling, når eleven tilbydes plads.

Ud over besøgsdagene afholdes et informationsmøde for den kommende årgang – som regel i april måned forud for skoleårets start. På dette møde er der orientering ved forstander og kontaktlærere. Herefter vælger eleverne fag på baggrund af materiale som de har modtaget inden informationsmødet.

Omkring 1. juli – altså ca. 5-6 uger før skolestart – modtager de besked med informationer om deres skoleår på VGE.

Det er intentionen at starte skoleåret med 119 elever - 74 elever på 10 klassetrin og 45 elever på 9. klassetrin. Denne fordeling kan afvige fra årgang til årgang.

Skolen vælges primært på grund af den stærkt boglige profil kombineret med de tilbudte linjefag.

I 2022 starter skoleåret søndag den 7. august og slutter lørdag den 22. juni 2023. Skoleåret varer 42 uger. Der er efterårsferie i uge 42, juleferie fra d. 19. december til søndag den 1. januar og vinterferie i uge 7.

#### **4. Kontaktlærerfunktionen.**

Formålet med kontaktlærerordningen er at:

- Sikre opmærksomhed på den enkelte elevs trivsel i den store flok
- Opnå god kontakt med elevgruppen for derved at skabe en større forståelse for skolens formål og holdninger og derved en bedre dagligdag på skolen.
- Forebygge og løse evt. problemer i elevgruppen
- Medvirke til forståelse for de af lærerrådet vedtagne beslutninger angående elevholdet.
- Sikre god kontakt mellem skole, hjem og elev.

Skolens fuldtidsansatte lærere tildeles ligeligt en mindre gruppe af elever - som regel 10-12.

Arbejdsopgaver for kontaktlæreren

- Jævnlig kontakt med eleverne og opmærksomhed på eleverne og deres trivsel
- Ekstra stor opmærksomhed på opgaven i begyndelsen af skoleåret
- Skabe tillid til k-læreren gennem arbejde med relationer
- Stor opmærksomhed på lærermøder, når områder ang. lærerens elever berøres. Hvis ikke andet aftales, er det k-læreren der formidler en evt. videre snak med elev/hjem.
- Hjælpe med til elevernes løsning af konflikter i forhold til andre elever.
- Gennemføre kontaktmøder og kontaktopgaver
- Trivsels- og udviklingssamtaler med hver kontaktelever. Her tages temperaturen på vedkommendes trivsel, og der opstilles målsætninger for skoleopholdet.
- Kontakt til hjemmet. Ved kontakt til hjemmet er elev og lærerråd principielt underrettet hele tiden. Ved forældremødet efter ca. 1½ måned, spises middag med kontaktelever og deres forældre for at fremme forståelsen og det gensidige bekendtskab. Ved forældremødet afholder kontaktlæreren samtaler med hver enkelt elev i k-gruppen og dennes forældre. I fokus er dels det faglige aspekt, men i nok så høj grad det trivselsmæssige/socialt.
- Opfølgning på faglige, sociale og/eller adfærdsmæssige problemer. Er der problemer, er k-læreren første instans til at påtale disse, og ved alvorligere problemer eller overtrædelser af regler medvirker k-læreren altid sammen med forstanderen og evt. én eller flere lærere.

#### **5. Trivselsudvalg.**

Som navnet siger, er formålet her den størst mulige trivsel for flest mulige elever. Desuden er det hensigten at fremme demokratiforståelsen, fremme medansvar, medindflydelse og dialogen mellem elever og lærere.

Organisation.

- 1 elev vælges pr. kontakthold = 11 elevrepræsentanter og én lærer.
- Der vælges en formand, næstformand og sekretær.
- Der afholdes ca. 1 møde pr. måned.
- Der afholdes fællesmøder efter behov. Typisk hver 14. dag. Her er det formanden for trivselsudvalget der er ordstyrer.

#### Arbejdsopgaver

- Trivselsudvalget arrangerer 2-3 arrangementer af almen interesse for skolens elever.
- Udvalget kan inddrages i evt. planlægning af temadage, arrangementer og outrodage.

### **6. Leveregler.**

Samværet mellem mere end 100 mennesker døgnet rundt på en efterskole som VGE må nødvendigvis i et vist omfang styres af nogle rammer/regler da den gensidige respekt for- og accept af hinanden erfaringsmæssigt ikke har en tilstrækkelig styrke i alle forhold.

Vore leveregler bygger på følgende grundantagelser:

- Frihed under ansvar
- Omgangsformen skal være på en sådan måde at vi alle med hver vore forskelligheder kan finde en plads i fællesskabet. Vi skal respektere hinanden på trods af uenigheder og forskelligheder.
- Vi skal kunne stole på hinanden. Ethvert samarbejde og enhver sameksistens bygger på tillid, og uden tilstedeværelsen af den, er både opdragelse og læring umulig. Vi skal som forudsætning altid gå ud fra at alle yder deres bedste i alle situationer.

Ud fra dette hovedsyn har følgende konkrete leveregler udmøntet sig:

1. Der er mødepligt til undervisning, måltider og fællesarrangementer
2. Hvis skolen forlades, skal det altid aftales med en tilsynslærer, med mindre der er tale om tidsrummet 07.00-21.00 (fredag og lørdag 07.00-18.00)
3. Kl. 22.00 er det værelsestid hvorfor man fra dette tidspunkt skal opholde sig på sit værelse. I almindelige weekends på fredage og lørdage dog kl. 24.00 eller efter aftale med den lærer der varetager weekendtilsynet.
4. Udrejse i weekends skal påføres weekendlisten senest tirsdag aften i den pågældende uge. Ved tilbagekomst til skolen efter weekend - søndag mellem 18.30 og 21.30 - skal man krydse sig af på weekendlisten.
5. Alle gæster skal præsenteres for en tilsynslærer ved ankomst.
6. Spil om penge er ikke tilladt.
7. Opbevaring af penge og andre værdigenstande på værelset sker på eget ansvar.
8. Skade forvoldt på skolens inventar og/eller bygninger betales efter regning.
9. Ingen besiddelse/brug af alkohol eller euforiserende stoffer. Det gælder både på skolen samt til og fra skolen.
10. Tobaksrygning, snus og E-cigaretter er forbudt både på og uden for skolen.
11. De love der gælder i samfundet omkring os, skal overholdes
12. Du skal behandle andre som du vil at de skal behandle dig.

Overtrædelse af ovennævnte regler kan medføre hjemsendelse.

## 7. Ugeplan

På skolen benyttes et ugeskema. Ugeskemaet omfatter 10 daglige lektioner à 45 minutter mandag-torsdag og 7 lektioner fredag hvor undervisningen slutter 14.40. Der vælges fag for hele året, men i praksis er der mulighed for ændring af skemaet ved skoleårets opstart og igen i slutningen af september. Eleverne skal vælge minimum 34 lektioner à 45 minutter og maksimalt 44 lektioner. Onsdag kl. 12.20-13.30 har eleverne rengøring på værelserne mens der er lærermøde. Værelserne godkendes af de respektive værelseslærere når lærermødet er slut. Efter lærermødet afholdes en fællestime hvor temaet oftest er fællessang. Det tilstræbes at placere boglige timer først på dagen. Der undervises i 45 minutters lektioner, men hvert enkelt fag kan have op til 4 lektioner på stribe.

<u>Elevernes ugetimetotal:</u>	min.	Max.
Almindelige undervisningstimer:	34 x 45 minutter	44 x 45 minutter
Morgensamling: man., tir. og tor. 8.00-8.20:	3 x 20 minutter	
Fredagssamling m. sang 14.40 - 14.55:	1 x 15 minutter	
Stilletime: man.-tor. 18.40 (19.10)-20.00:	2 x 50 og 2 x 80 minutter	
Rengøring: 2 aftener à 30 minutter:	2 x 30 minutter pr. uge for hver elev	
Højskoleaften: onsdag 19.30 – 21.00	2 x 45 minutter	

Endvidere deltager eleverne på skift ved afrydning efter måltiderne, bordaftørring og fejning af spisesal og efter aftensmad og aftensservering også opvask. Eleverne har ikke egentlig køkkentjeneste.

### Dagens forløb er i øvrigt typisk således:

07.00 - 07.25:	<u>Morgenmad.</u> Man skal være i spisesalen senest 07.10. Ved slutningen af måltidet gives beskeder.
07.25 - 07.40	Friskluft. Alle elever går morgentur i skoven.
08.00 - 08.20:	<u>Morgensamling.</u> Her ser eleverne 10 minutters nyheder fra TV2. Formålet er at vække elevernes interesse for det samfund der omgiver dem, og som de er en del af - både på nationalt og globalt plan. Efterfølgende diskuteres nyhederne. Ved den efterfølgende morgensang synges 1-2 sange fra Højskolesangbogen.
08.20 - 09.55:	<u>2 undervisningslektioner</u> afbrudt af 5 minutters pause.
09.55 - 10.20:	<u>Formiddagspause.</u> Servering.
10.20 - 11.55:	<u>2 undervisningslektioner</u> afbrudt af 5 minutters pause.
12.00 - 12.45:	<u>Middagsmad.</u> Middagspause hvor kontoret er åbent.
12.45 - 15.10:	<u>3 undervisningslektioner</u> afbrudt af 5 minutters pauser.
15.10 - 15.25:	<u>Eftermiddagspause.</u> Servering.
15.25 - 17.50:	<u>3 undervisningslektioner</u> afbrudt af 5 minutters pauser.
18.00 - 18.30:	<u>Aftensmad.</u> Ta'-selv-bord.
18.40 - 19.10:	<u>Rengøring.</u> Hver elev har 2 gange om ugen 30 minutters aftenrengøring på et på forhånd udpeget område. Her skal følges en plan som hænger i det pågældende lokale. Hver aften er der forskellige ekstraopgaver knyttet til rengøringsområdet. Tilsynslæreren tjekker, om opgaverne er udført. Fire gange om året er der <u>skrubbeaften</u> (1,5 timer) på områderne (klasse-lokaler, opholdsrum, gange m.m.) og fire gange på værelser og baderum. Eleverne skifter rengøringsområde midt i skoleåret.

- 18.40 - 20.00: Stillette. Hver anden dag har hver elev stillette fra 18.40-20.00 hver anden dag fra 19.10-20.00 (rengøring 18.40-19.10). Stillette har til formål at give de elever der har lektier for, de bedste betingelser for at lave disse. Musik og uro må ikke gribe forstyrrende ind i lektiearbejdet. Man kan på forhånd vælge mellem flere muligheder i stillette. Man kan opholde sig på eget værelse og her læse lektier eller beskæftige sig med andet: Man kan færdiggøre et gruppearbejde i et klasselokale eller evt. på et værelse. Man kan deltage i lektiecafé på klassetorvet.  
20.00 - 22.00: Aften til fri disposition. Tilsynslærere tilbyder aktiviteter. (Onsdag aften højskoleaften fra 19.30-21.00)  
Aftengodkendelse. Fra kl. 19.10 tjekkes værelserne. Eleverne skal hver dag rede seng, tømme skraldespand, lufte ud, rydde op. Endvidere støvsuges efter behov.
- 21.00: Aftenforfriskning er frivillig.
- 22.00: På egne værelser.
- 22.30 – 23.00: Tilsynslæreren siger godnat. Der skal være ro, og lys og computere mv. skal være slukket. Det trådløse internet er tilgængeligt for elever i tidsrummet 07.00 – 22.30
- 23.00 Lys slukkes, og der skal være helt ro.
- 23.30 Tilsynet overgår til forstanderen samt de lærere der på skift deltager i nattilsyn.  
Nattilsyn. Varetages af forstanderen og enkelte lærere.

#### Måltiderne:

Der er obligatorisk deltagelse ved morgenmad, middagsmad og aftensmad. Forfriskning kl. 10.00, 15.00 og 21.00 er frivillig. Eleverne sidder på faste pladser i spisesalen. Der skiftes pladser og borde 5 gange i løbet af et skoleår, således at eleverne lærer så mange kammerater som muligt at kende også fra denne side. Måltiderne er vigtige for fællesskabsfølelsen. Ved middagsmaden deltager som regel flere lærere.

### **8. Tilsynsarbejdet.**

#### Formål:

Varetagelse af pædagogiske opgaver der finder sted uden for egentlig undervisning, men hvor eleverne opholder sig på skolen

#### Beskrivelse:

Tilsynsarbejdet finder sted på forskellige tider af døgnet og varetages af skolens lærere samt forstanderen. I frie perioder mellem undervisningstimerne varetages tilsynet kollektivt af lærerne. Dog tilses evt. syge af en såkaldt A-vagt som også står for afviklingen af måltider o.l. Aften- og weekendtilsynet varetages af de lærere der ifølge tjenesteplanen har tilsyn på de pågældende tidspunkter.

#### Opgaver:

A-tilsynet (12.00-12.45 + 18.00-23.00) skal overordnet stå for dagligt ansvar og omsorg over for eleverne. Vedkommende varetager kostskole-funktionerne.

- formidle den interne kommunikation, kontor/elev, opslag, post, m.m.
- føre diverse lister m.m., så listerne til enhver tid er ført ajour.
- samle alle tråde. Andre lærere videregiver uopfordret nødvendig information til A-tilsynet.
- videregive skolen til næste tilsyn med al nødvendig information.



B-tilsynet (18.00-23.30) hjælper A-tilsynet med at gennemføre opgaverne, men ansvaret ligger hos A-tilsynet.

A-tilsynets opgaver, kronologisk

- Ved ankomst - skaf overblik over elevsituation, sygdom/fravær.
- Tjek diverse lister.
- Tilse evt. syge
- Gennemfør middagsmåltid og uddele post.
- Sørge for eftermiddagsservering.
- Gennemføre aftensmåltid
- Organisere rengøringen
- Organisere lektiehjælp i stilletimen.
- Sørge for god afvikling af elevernes aften.
- Sørge for aftenforfriskning
- Holde præcist mandtal ved godnat tid.
- Printe mandtalsliste til brug ved brand.
- Aflåse skolen.

### 9. Årsplan.

Skoleåret består af 42 uger. Der undervises efter et nogenlunde fast skema i 33 uger hvor der dog er anderledes uger som: introuge, brobygnings/faguge, musicalperioden, rejseugerne, mundtlige og skriftlige prøver og outrouge.

Det er opfattelsen at skolen både skal være et godt lærested og et godt værested. Derfor lægges vægt på fælles oplevelser ved siden af den daglige skolegang. Nedennævnte arrangementer er så vidt muligt nævnt kronologisk efter deres placering i skoleåret.

#### Introforløb.

Den første uge af skoleåret er en introuge hvor formålet er at så mange som muligt lærer hinanden at kende, samtidig med at man lærer nye sider hos sig selv og finder tryghed ved efterskolen. Undervisningen tilrettelægges i denne uge med særligt henblik på fælles projekter og ekskursioner. Undervisning i brandslukning og skolens evakueringsplan er ligeledes en del af introugen.

#### Kursus i studieteknik

Inden for de første uger afholdes kursus i grammatik og studieteknik. Kurset er obligatorisk for alle elever, og der er afsat 4 lektioner til hvert stamhold. Hensigten er at give eleverne den bedst mulige faglige basis og arbejdsmetoder i klasserne.

#### Fagdage.

Fire lektioners undervisning i samme fag giver mulighed for fordybelse, behandling af større emner som vanskeligt kan passe ind i de skemalagte lektioner m.m. Der afvikles flere fagdage i løbet af skoleåret.

#### Fællesweekend.

Har til hensigt at ryste skolens elever sammen gennem fællesoplevelser og socialt samvær

### Forældredag.

Vi inviterer elevernes forældre til en dag på skolen. Indholdet kan variere fra år til år.

### Efterskolernes Dag.

Åbenthus-dag hvor efterskoleinteresserede unge og deres forældre kan besøge alle landets efterskoler der holder åbent den sidste søndag i september mellem kl. 13 og 17. Vi har her orientering om skolen (ca. ½ time), rundvisning (ca. ½ time), arbejdende værksteder, information ved skolens lærere, kaffebord. Alle skolens elever deltager enten som rundvisere, i arbejdende værksteder hvor læreren underviser eller som medhjælp i køkken og spisesal. Undervejs i forløbet byttes arbejdsopgaver. Hensigten med dagen er i forhold til de nuværende elever at anskueliggøre at alle opgaver – både udviklende og trivielle – er en del af livet og fællesskabet, og at også løsningen af trivielle opgaver er en forudsætning for at et samfund kan opretholdes og udvikles.

### Temadage – samfundsfag.

I skoleåret 2022-23 undervises i samfundsfag 1 lektion ugentlig. Desuden undervises et antal temadage 4 lektioner dagligt, således at det samlede timetal svarer til 2 lektioner pr. uge. Temadagene åbner mulighed for at arbejde projektorienteret enten i den enkelte klasse eller mellem klasserne indbyrdes.

### Forældrekonsultationer

Der afholdes samtaler mellem kontaktlærer og elev med forældre. Hensigten er at komme omkring elevens samlede situation – både det faglige, det trivselsmæssige og det sociale. Der afsættes 45 minutter til hver samtale, og k-læreren har forinden haft samtaler med de øvrige lærere for at få et så realistisk billede af eleven og hans/hendes situation som muligt.

### 10. klasse brobygningsuge.

I efteråret deltager eleverne i 10. klasse i den obligatoriske brobygningsuge. Eleverne skal senest ved udgangen af august vælge 2 ungdomsuddannelser som de vil stifte nærmere bekendtskab med. Brobygningen foregår i nærområdet dvs. fortrinsvist i Varde og Esbjerg.

OSO-opgaven for 10. klasserne. Opgaven bedømmes med en skriftlig udtalelse og med en karakter. OSO-opgaven skal have sammenhæng med elevens uddannelsesplan og skal perspektivere elevens uddannelsesønsker og dermed pege frem mod den efterfølgende ungdomsuddannelse (Folkeskolelovens paragraf 8, stk. 2). Der arbejdes effektivt med opgaven på udvalgte dage. Her er der hver dag lejlighed til samtale med vejlederen på opgaven, så man kan få feedback på sit projekt. Eleverne arbejder med OSO i uge 41.

### Den fælles lejrskoletur.

Lejrskoleturen går til Berlin. Hensigten med turen er at erhverve sig kendskab til kultur og levevis i en europæisk hovedstad. Inden turen arbejdes intensivt med forberedelser, og centrale emner belyses af enkelte lærere med særlige forudsætninger. Turen har også en social dimension. Eleverne bor på hostel og spiser ude i selvvalgte mindre grupper. De skal holde hus med de kostpenge som de får.

### Terminsprøver.

Hensigten er at lære de unge at administrere tiden og samle sig om løsningen af en konkret opgave uden forstyrrelser fra omverdenen. Alle elever har terminsprøve om formiddagen, alle sidder i samme lokale. Eleverne prøves i matematik, dansk, engelsk og tysk - uanset om de er elever i 9. eller i 10. klasse. Om eftermiddagen er der normalt skema.

#### Juleafslutning internt og med forældre.

Den næst sidste aften i december afholdes et aftenarrangement som indeholder en traditionel julemiddag med julemad og hyggeligt samvær med konkurrencer og julegave. Den sidste skoledag i december afholdes den fælles juleafslutning med forældre og pårørende. Der forberedes, øves, inden arrangementet starter med ca. 400 familiemedlemmer kl. ca. 10.30. Der begyndes med stor julebuffet, og programpunkterne følger så de næste 4 timer med underholdning, sang, dans om juletræ, gaver, hyggeligt samvær.

#### Forældrekonsultation.

Forud for konsultationen kan forældre og elever se deres karakterer. Konsultationen afvikles som en faglærerkonsultation hvor forældre og elev har mulighed for at tale med alle skolens lærere - både boglige og ikke-boglige - med henblik på en evaluering af elevens faglige og sociale standpunkt. Samtalerne bliver afholdt virtuelt.

#### Musicalprojekt.

Undervisningen suspenderes i 9 dage, og alt drejer sig om at blive klar til premieren. Hensigten er at bevidstgøre eleverne om at hver enkelt har sin uundværlige del at varetage, og at produktets succes afhænger af alles indsats. Hensigten er endvidere at bevidstgøre eleverne om at fælles opgaver giver sammenhold og fællesskab. Der arbejdes fra starten af skoleåret med netop dette projekt, med indstudering, scenografi herunder kulisser og rekvisitter, med design af kostumer, opsætning af lys, teatermusik m.m. Der arbejdes fra tidlig morgen til sen aften – ofte tages nattetimerne med. Perioden afsluttes med mindst 3 offentlige forestillinger og 1-2 skoleforestillinger for omegnens skoler. Ikke-teaterelever arbejder med medie- og andre opgaver i relation til musicalprojektet.

#### Lejrskole 2

På lejrskole 2 har eleverne 3 valgmuligheder. De kan frit vælge, om de ønsker at tage på udvekslingsrejse at tage på skirejse til en skandinavisk skidestination eller at deltage i en delvist selvplanlagt studietur til Prag.

#### Forårskoncert.

Musiklinjens flagskib er forårskoncerten hvor de forskellige sammenspilshold viser hvad de har lært. Der er en speciel afdeling med koret. Weekend før er helliget forberedelser til koncerten, der får premiere fredag aften. Sammenspilsholdene øver intenst, lysholdet arbejder med lyssætning. Alle musikelever er integreret i det fælles projekt. Koncerten gentages lørdag eftermiddag. Koncerten gentages i uddrag lørdag i forbindelse med det store informationsmøde for næste års elever.

#### Informationsmødet for den kommende årgang.

Gennem informationer og præsentation af lærere og kammerater er hensigten at lette overgangen til det kommende efterskoleliv ved at skabe holdepunkter og forhåbentlig kontakt

mellem kommende værelseskammerater. Skole, fag og linjer præsenteres, eleverne indøver et lille korværk med de nuværende elever, der er en special afdeling hvor forstanderen taler alene med alle forældrene, eleverne vælger fag, og dagen slutter med et udpluk fra forårskoncerten.

### Skriftlige prøver.

Formålet er: at eleverne får testet deres færdigheder i de boglige fag i overensstemmelse med prøvecirkulærets bestemmelser. Ved prøverne skal eleverne medbringe egne computere. På de dage hvor der kun er få eller ingen på det pågældende klassetrin til prøve, er der normalt skema.

### Mundtlige prøver:

Målet for eleverne er:

At fordybe sig i de boglige temaer som leder frem mod de mundtlige prøver.

At dygtiggøre sig i mundtlig formidling – her i relation til de mundtlige prøver.

At få udvidet horisonten i relation til fagområder som rækker på tværs af eller ud over den daglige linje-, valgfags- og bogundervisning.

At skabe relationer og venskaber på tværs af kontaktgrupper, valgfagshold og stamklasser.

At få anderledes oplevelser af og om efterskolelivet som huskes efter VGE-opholdet.

Målene vægtes forskelligt i de enkelte blokke over ugen og over dagen.

### Indhold

Eksempler på indhold: eksamensforberedelse og eksamensluft.

#### Arbejdsformer og organisering

Eleverne deles på tværs af kontaktgrupper og stamklasser.

Eleverne har tre blokke af 1,5t pr. dag – på nær dage hvor de er til mundtlig prøve. Korte læreroplæg. Størstedelen er gruppearbejde med vejledning.

Fokus på elevaktivitet og positive relationer i alle typer af undervisningsblokke. Der stiles mod elevinddragelse.

#### Eksamens-luft:

Formål: At eleverne arbejder med noget helt andet end forberedelse til prøverne. Eleverne møder blandt andet det lokale foreningsliv hvor de sammen med en af deres faste undervisere fx besøger den lokale rideskole. Faget kan dog også foregå på efterskolen, og indeholde afsluttende elementer fra de fag, eleverne har haft i løbet af året.

Struktur/organisering: Undervisningen ligger sidst på dagen, så alle elever kan være med, også de elever der har været til prøve i løbet af dagen.

### Evaluering

Mundtlig evaluering i slutningen af hver undervisningsblok. Afsluttende skriftlig evaluering efter de tre prøveuger.

Afslutningsdagene.

Har til formål ud over at lave en praktisk afvikling af oprydning og rengøring på værelser/fælles områder at give eleverne en positiv afslutning med forskellige fælles oplevelser på og uden for skolens område.

For at hindre at eleverne tager hjem på weekend i utide – d.v.s. før weekenden starter, er skemaet sammensat således at ugen sluttet med 2-3 boglige lektioner hvor alle elever har timer. I forbindelse med anderledes dage hvor skemaet ikke kører normalt, er der planlagt alternative skemaer som har til hensigt at sørge for at eleverne ikke har for mange og lange friperioder.

**10. Kostskolearbejdet.**Hverdagen.

Morgenmad og morgengåtur varetages af morgenlæreren. Eventuelle syge melder sig ved morgenbordet, sygemeldinger i løbet af dagen sker på kontoret. Fra formiddagssamlingen overtager A-tilsynslæreren ansvaret for dagens forløb. Vedkommende står for middagsmaden og eftermiddagsservering, mens tilsynet i princippet er kollektivt uden for disse samlinger. Hvis aftentilsynet skønner at nogle elever er alvorligt syge, orienteres forstanderen ved aftentilsynets slutning kl. 23.00. Han har nat-tilsynet fra søndag/mandag til torsdag/fredag i tidsrummet 23.30 – 07.00.

Tilsynsholdene – som består af 2 lærere om aftenen mandag-torsdag 18-23.30 – tilrettelægger fritiden, men årsplanens tider skal respekteres. Vagtholdene fører en slags dagbog over dagens hændelser med særligt fokus på afvigelser, eventuelle elevforseelser eller andre uregelmæssigheder. Anderledes dage beskrives af de medvirkende lærere, og der evalueres på afvikling og indhold. Evalueringer og principper skrives i referater fra lærermøderne. Omkring tilsynslærernes opgave henvises til vedlagte beskrivelse af A-tilsynets opgaver.

Weekends.

Da en efterskole er en 7-dages skole, er det vigtigt at weekenderne gives et indhold der animerer til at tilbringe en del weekends på skolen, samt at der forekommer både fællesoplevelser og afslapning. Der vil normalt i en weekend være både obligatoriske og frivillige aktiviteter. Ansvaret for fastlæggelse af weekendens program har den/ de lærere som har weekendtilsynet. Det vil dog være naturligt at de elever som opholder sig på skolen i weekenden tages med på råd omkring arten af weekendtilbuddet. Senest mandag aften i den pågældende uge skal eleven digitalt have tilmeldt eller frameldt sig den kommende weekend. Weekend starter fredag kl. 15.10, og man skal normalt have forladt skolen inden spisetid fredag aften og returnere til skolen efter spisetid søndag aften og senest kl. 21.00.

Almindelige weekends.

En almindelig weekend varer fra fredag kl. 14.55 og til søndag aften kl. 23.00. Som hovedregel er der 1 weekendvagt, men da nogle lærere ønsker at dele weekendtilsynet, er nogle weekends organiseret, så én vagt har tilsynet til søndag morgen kl. 09.00 hvor en anden tager over og har de 14 timer frem til kl. 23.00.

Hverdagens program er så hårdt, så der er behov for tid til at hygge sig og chancen for at være sig selv er da også større i en weekend med relativt få elever. Sengetid er oftest omkring midnat, mens man kan vælge, om man vil have morgenmad kl. 9.00 eller springe morgenmaden over, så

første måltid er kl. 12. Der er ofte mange der vælger morgenmaden. Erfaringen siger dog at antallet af morgenduelige aftager, efterhånden som dagene bliver kortere.

### Fællesweekends.

I løbet af dette skoleår er der 4 fællesweekender hvor eleverne er på skolen. Den første fællesweekend afholdes i forbindelse introugen, den anden afholdes i forbindelse med forældredagen og Efterskolernes Dag i slutningen af september. Den 3. fællesweekend afholdes i den weekend hvor skolens musical afholdes, den 4. weekend i den weekend hvor der afholdes forårskoncert og informationsmøde for næste årgangs elever.

### 11. Forældrekontakt.

Forældre til skolens elever informeres løbende om deres børns trivsel og sociale liv på skolen. Lærernes første kontakt med forældrene er ved formødet i april. Her ser børn og forældre skolens lærere. Den egentlige kontakt etableres dog først ved åbningsmødet hvor de præsenteres for elevens kontaktlærer der fortæller sin gruppe om de opgaver der påhviler kontaktlæreren. Den primære kontakt til forældrene varetages af kontaktlæreren. Vedkommende henvender sig til forældrene, når det er aktuelt og omvendt. Ved forældreaftenen i ugen efter introugen mødes man forældre og elever i kontaktgruppen og laver noget fælles ud over at man spiser sammen. Ved forældredagen i september spiser man i grupper - elever, forældre, k-lærer sammen og der afholdes kontaktlærersamtaler hvor hver elev og dennes forældre drøfter elevens faglige og sociale standpunkt/trivsel. Der er afsat 20 minutter til hver elev/forældre. Forældre er velkomne til alle skolens arrangementer, og 8-9 gange årligt modtager de et nyhedsbrev fra forstanderen.

### 12. Uddannelsesvejledning.

I overensstemmelse med skolens meget boglige profil er eleverne hovedsagelig målrettede og motiverede unge, som kommer til skolen med det bestemte formål at blive bedre fagligt og menneskeligt. I relation til vejledning af eleverne omkring valg af ungdomsuddannelse betyder det at eleverne udgør en relativ homogen gruppe, og det afspejles i deres valg af ungdomsuddannelse som for mere end 80% vedkommende retter sig mod en gymnasial uddannelse.

Vejledningen af alle eleverne varetages af skolens egne vejledere. Den første af mindst to vejledningssamtaler afholdes i løbet af efteråret hvor vejleder og elev pejler sig ind på valg af ungdomsuddannelse. Der aftales her en køreplan for tiden frem til det endelige valg i marts måned, og elev og vejleder aftaler hvilke uddannelsesretninger den unge er interesseret i og hvordan eleven kan erhverve sig yderligere kendskab.

Der afholdes arrangementer hvor tidligere elever på skolen fortæller om lige netop den ungdomsuddannelse som de er i gang med, og om overgangen mellem VGE og ungdomsuddannelsen. Forud for den anden vejledningssamtale i februar skal eleverne udfylde ansøgningsskema og uddannelsesplan. På mødet træffes de endelige aftaler, og efterfølgende ordnes formalia med udfyldelse og fremskaffelse af forældres underskrift, så skemaerne kan afsendes rettidigt til de relevante uddannelsesinstitutioner. Hele tilmeldingen foregår digitalt. Skolens samarbejder med Varde Gymnasium, Rybners, Esbjerg Gymnasium m.fl. udgør en del af VGE's samlede vejledningstilbud.

**13. Oversigt over fag:****Obligatoriske fag:** (1 lektion = 45 minutter )

Dansk:	5 lektioner
Kulturhistorie:	1 lektion
Matematik:	5 lektioner
Engelsk:	4 lektioner
Tysk 9. klasse:	4 lektioner
Fysik/kemi 9. kl.:	3 lektioner
Biologi 9. kl.:	1 lektioner
Geografi 9. kl.:	1 lektion
Samfundsfag 9. kl.:	2 lektioner
Historie 9. kl.:	1 lektion
Idræt 9. kl.:	2 lektioner
Fællestime/kontaktgruppemøde:	1 lektion
Morgensamling og fredagssamling:	1,66 lektioner
Debatfag – 10. klasse	1 lektion
Højskoleaften	2 lektioner

**Linjefag:**

Musik:	3,33 – 8,33 lektioner
Sammenspil:	2 lektioner
Musikteori:	1 lektion
Soloundervisning:	0,33 lektioner
Udvidet samspil:	2 lektioner - valgfrit
Teatermusik:	3 lektioner - valgfrit
Teater:	3 lektioner + valgfag
Kunst:	5 lektioner + valgfag
Forfatterlinje:	3 lektioner + valgfag
Makerspace – It og teknologi	4 lektioner

**Valgfag:**

Idræt - boldspil:	2 lektioner
Idræt - fodbold:	2 lektioner
Idræt – yoga:	1 lektioner
Idræt – Puls/styrke:	2 lektioner
Idræt - Basketball	2 lektioner
Motionsløb 1:	1 lektion
Bueskydning:	2 lektioner
Filosofi:	2 lektioner
Keramik:	2 lektioner
Tegning:	2 lektioner
Skriv løs:	2 lektioner
Tysk – 10. klasse:	4 lektioner
Kinesisk:	4 lektioner
Latin:	4 lektioner
Spansk:	4 lektioner
Fransk:	2 lektioner
Cambridgeengelsk:	2 lektioner
Kostumedesign:	2 lektioner
Showdance:	1 lektion
Knivmageri:	2 lektioner
Nørkleri:	2 lektioner
Musikstudie – teknik og produktion:	2 lektioner
Kor:	2 lektioner
Samfundsfag/historie – 10. klasse:	2 lektioner
Fysik/kemi – 10. klasse:	3 lektioner
Projektledelse	2 lektioner
Bioteknologi	2 lektioner
Mediefaget SoMe	2 lektioner
eSport	3 lektioner
Cooperative Gaming	2 Lektioner
Internationalt valgfag	2 Lektioner

### **15. Beskrivelse af fag og faggrupper.**

#### **Obligatoriske fag**

##### Dansk

**Formål:** Dansk er et obligatorisk fag på både 9. klasse (FSA) og 10. klasse (FS10) niveau.

Undervisningen fører frem mod de tilsvarende prøver på hhv. FSA- og FS10-niveau. Formålet med undervisningen i dansk er at fremme elevernes opfattelse af sproget som kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet der bygger på æstetisk, etisk og historisk forståelse. Undervisningen skal endvidere fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med



andre. Endvidere tilstræbes det at eleverne styrker deres bevidsthed om sproget og udvikler en åben og analytisk indstilling til deres egen tids og andre perioders udtryksformer, samt at de opnår udtryks- og læseglæde og øger deres indlevelse og indsigt i litteratur og anden fiktion. Faget skal styrke elevernes mundtlige og skriftlige formuleringsevne, således at de kan blive kompetente dialogpartnere i et demokratisk samfund.

**Indhold:** Danskundervisningen bærer præg af at der lægges vægt på både den mundtlige og skriftlige dimension. Materialet til undervisningen hentes fra antologier, skønlitterære værker, fagbøger, lyd- og billedmedier, Internettet, aviser mv., og med udgangspunkt i elevernes øgede modenhed og omverdensforståelse arbejdes der med bredere perspektiver og med mere komplicerede strukturer i analysen og i fordybelsen i sprog, tekster og andre udtryksformer. Dansk opfattes som ét af hovedhjørnesteinene i dagligdagen, samt som et almindende basisfag for skolens øvrige aktiviteter.

Folkeskolens fælles mål for faget følges.

Følgende er eksempler på hvad der kan arbejdes med i 9 og 10. klasserne:

- Litterære perioder: romantikken, det moderne gennembrud, 1960'erne, postmodernismen, minimalismen.
- Forfatterskaber: H.C. Andersen, Henrik Pontoppidan, Dan Turèll, Michael Strunge, Helle Helle
- Genrer: noveller, romaner, drama, eventyr, lyrik, essays, sagprosa
- Andre udtryksformer: kunstmalerier, trykte reklamer, tv-reklamer, kortfilm, spillefilm, Internetsider
- Temaer: dankhed, etik, fra barn til voksen, ungdom og identitet, normalitet, anderledes
- Litterære metoder: biografisk, psykologisk, historisk- og samfundsmæssig
- Der skeles til såvel folkeskolens og gymnasiets litterære kanon
- Der arbejdes med mundtlig fremstilling i varierede situationer og sammenhænge
- Der arbejdes med skriftlig fremstilling: grammatik, tegnsætning og skrivning med fokus på såvel indhold og sprog som forskellige genrer fx klumme, læserbrev, debatindlæg, essay, novelle

**Metode:** Undervisningen veksler mellem klasseundervisning og elevarbejde som kan være individuelt, parvist eller i grupper. Eleverne kan i perioder arbejde såvel proces- som projektorienteret med bestemte emner. Der anvendes forskellige lyd- og billedmedier i undervisningen, og Internettet benyttes meget til videnssøgning.

**Organisation:** Hver klasse har 5 dansklektioner pr. uge, og der undervises endvidere i kulturhistorie i 1 lektion/ugentlig eller kombineret med det daglige tekstarbejde i faget dansk. Endvidere har hver klasse en fagdag – 4 sammenhængende lektioner – i dansk.

### **Kulturhistorie**

På VGE undervises der i kulturhistorie i 1 lektion/ugentlig eller kombineret med det daglige tekstarbejde i faget dansk. Både 9. og 10. klasserne har kulturhistorie. Hensigten med faget er at give eleverne kulturhistorisk viden og forståelse. Intentionen er at give eleverne et kulturhistorisk overblik og kulturel dannelse.

**Indhold:** Såvel europæisk som dansk kulturhistorie belyses via historisk, idéhistorisk, samfundsmæssig, kunsthistorisk og litteraturhistorisk indsigt. Materialet til undervisningen hentes fra fagbøger, medier, internettet, aviser mv. Følgende perioder kan være eksempler på fokusområder: Vikingetiden, middelalderen, renæssancen, barokken, oplysningstiden, romantikken, det moderne gennembrud, modernismen, nyere tid.

**Metode:** Noget af undervisningen kan være forelæsning, men der arbejdes ofte i projektform hvor viden søges på internettet. Eleverne opøves i denne sammenhæng i vidensformidling via powerpoint-shows kombineret med foredrag. Kulturhistorieundervisningen er til dels tværfaglig, da den i højeste grad understøtter danskfaget.

### **Matematik**

Matematik er obligatorisk i både 9. og 10. klasse. Der undervises i 5 lektioner pr. uge. Faget har derudover 1 fagdag pr. klasse.

Formål:

Udover at honorere kravene til folkeskolens afgangsprøver er formålet med matematikundervisningen på Vardeegnens Gymnasieforberedende Efterskole at eleverne får anvendelige kundskaber og færdigheder som gør dem i stand til at anvende og finde matematik i hverdagen, observere og forholde sig til matematik i samfundslivet og til at iagttage og forstå matematiske sammenhænge, som de optræder i naturen.

Endelig er det målet at give eleverne sådanne studiekompetencer gennem arbejde med matematiske begreber og det matematiske symbolsprog som gør dem klar til matematikundervisningen på de gymnasiale ungdomsuddannelser.

Indhold:

I det daglige arbejde vil der hovedsageligt blive arbejdet inden for følgende emner:

*Tal og algebra:*

- At benytte formler, bl.a. i forbindelse med beregning af rente og rumfang
- At forstå og anvende udtryk hvori der indgår variable
- At kende og anvende procentbegrebet
- At regne med brøker, herunder i forbindelse med løsning af ligninger og algebraiske problemer
- At anvende reduktionsregler i løsninger af ligninger af primært 1. grad, lineære ligningssystemer, uligheder og lineære uligheder
- At undersøge og beskrive "forandringer" og strukturer, bl.a. i talfølger, figurrækker og mønstre
- At kende og beherske funktionsbegrebet – herunder 1.grads-, 2.grads-, n.-gradsfunktioner
- At bestemme løsninger til ligninger og ligningssystemer med grafiske og algebraiske metoder

*Geometri:*

- At tolke og fremstille konstruktioner
- At arbejde plangeometrisk og rumgeometrisk
- At arbejde med forskellige typer tegning (isometrisk-, perspektiv-,..)
- At foretage beregninger med geometri som udgangspunkt
- At løfte sløret lidt inden for trigonometrien

*Statistik og sandsynlighedsregning (Matematik i anvendelse):*

- At vælge hensigtsmæssigt i forskellige situationer
- At kunne beskrive/forudsige en udvikling eller begivenhed
- At kunne beskrive og fremstille grafisk materiale
- At forholde sig til sandsynligheder

#### Organisering:

Skoleåret afsluttes med folkeskolens afgangsprøver på FSA- og FS10 niveau.

Undervisningen veksler mellem teoretisk gennemgang, øvelser i mundtlig fremlæggelse, gruppearbejde, individuelt arbejde – af og til også feltarbejde.

Der skal afleveres skriftlige opgaver jævnligt, og 9. klasse trænes derudover tit i færdighedsregning.

#### **Engelsk**

**Formål:** Engelsk er et obligatorisk fag der undervises i på både FSA og FS10 niveau, og undervisningen fører frem mod FSA- og FS10-prøverne. Formålet med engelskundervisningen på Vardeegnens Gymnasieforberedende Efterskole er at eleverne bliver i stand til at forstå talt og skrevet engelsk, og at de kan kommunikere både mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal endvidere give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande. Endelig er det målet at eleverne erhverver sig studiekompetencer som gør eleverne klar til engelskundervisningen på de gymnasiale ungdomsuddannelser.

**Indhold:** Undervisningen lægger vægt på både den mundtlige og den skriftlige dimension. Den mundtlige dimension vil tage udgangspunkt i forskellige emner der vil blive arbejdet med i årets løb; disse emner kan eksempelvis være Racism, Crime and Punishment, Teenage life, the Amish, Australia, the Irish Conflict. Alle emner lægger op til at elevernes viden om engelsksproget kultur forøges.

Der vil i løbet af året blive arbejdet med varierende teksttyper, og levende billeder af forskellig art vil ligeledes være en del af undervisningen. Der vil ydermere blive arbejdet med tekster og medier med forskellig geografisk og tidsmæssig oprindelse, så eleverne stifter bekendtskab med flere forskellige eksempler på det engelske sprog.

I den daglige undervisning vil der blive lagt stor vægt på samtale og diskussion som både vil foregå i grupper og på klassen. En forbedring af elevernes ordforråd vil ligeledes blive prioriteret højt. Elevernes generelle evne til at kommunikere verbalt er en væsentlig del af undervisningen. Derfor er der fokus på at anvende kommunikationsstrategier når ordforrådet ikke er tilstrækkeligt.

Den skriftlige dimension spiller en væsentlig rolle i den daglige undervisning. Der vil være flere skriftlige afleveringer i løbet af året, og der vil være forskellige stileøvelser og kortere skriftlige fremstillinger (fx essays, summaries, translations). Der vil i det daglige arbejde være fokus på den sproglige form hvorfor elevernes viden om centrale grammatiske områder er en vigtig del af den skriftlige dimension. Der vil ligeledes blive arbejdet med elevernes evne til at afpasse en skrevet tekst i forhold til genre og modtager.

**Metode:** Den mundtlige del af undervisningen består af samtaler og debatter i plenum, og eleverne vil også arbejde meget i grupper, parvist og individuelt. Endvidere anvendes der forskellige lyd- og billedmedier i undervisningen, og Internettet benyttes ofte og specifikt i forbindelse med projektlignende og prøveforberedende opgaver der skal fremvises/fremlægges mundtligt og som skriftligt produkt. Det tilsigtes at eleverne lærer at arbejde selvstændigt og erkender at de selv er ansvarlige for egen læring.

**Organisation:** Både i 9. og i 10. klasse vil der være en mundtlig prøve som tager udgangspunkt i de tekster der er arbejdet med i årets løb. I 10. klasse vil der ligeledes være en skriftlig prøve, mens den skriftlige prøve i 9. klasse er en såkaldt udtræksprøve hvor der fra ministeriet trækkes lod/bestemmes, i hvilke fag den enkelte skole og klasse skal prøves i netop denne prøvetermin. Undervisningen er tilrettelagt med 4 ugentlige lektioner og en fagdag pr. klasse.

## **Tysk**

### **Formål:**

1. Eleverne opnår konkrete færdigheder i at samtale, læse og skrive et funktionelt og tysk. Det tilstræbes at eleverne er velforberedte til videre tyske studier i gymnasiet.
2. Eleverne får indsigt i de sproglige byggesten i form af grammatik.
3. Eleverne får et billede af den alsidige historie og kultur som tysk er indgang til.
4. Eleverne oplever at det er både muligt og inspirerende at tilegne sig et fremmedsprog.

### **Indhold:**

Undervisningen i sproglige færdigheder sigter på at samtlige elever får det grundlæggende på plads, og desuden også at de specielt interesserede får udfordringer.

Der undervises inden for emnekredse som kan variere alt efter lærer og elevernes interesse. Det kan være fx : ungdomsliv, europæisk historie, musik, sport.

Lejrskolen i Berlin inddrages aktivt som del af tyskundervisningen.

### **Metode:**

Der samtales med henblik på at gøre eleverne fortrolige med at tale tysk. Ind imellem kommer fantasien i sving til små kreative projekter.

Det er vigtigt simpelthen at kunne læse en tekst, og denne evne trænes både individuelt og i grupper. Internettet anvendes i vid udstrækning.

Der arbejdes med elevernes skriftlighed med hensyntagen til den enkeltes forudsætninger.

Vi laver af og til sproglig styrketræning hvor vi øver alle de bøjninger og remser, som vi kan komme i nærheden af.

### **Organisation:**

Der undervises i tysk i 4 lektioner pr. uge. Tysk eller fransk er obligatorisk i 9. klasse og valgfrit i 10. klasse.

## **Fysik-kemi**

Fysik er obligatorisk i 9. klasse. Der undervises i 3 lektioner pr. uge

### **Formål:**

Ud over at honorere kravene til Folkeskolens afgangsprøver er det skolens ønske og mål at eleverne får tilstrækkelig viden til både inden for fysik og kemi at kunne forholde sig sagligt kritisk over for den verden, de lever i.

Mere specifikt drejer det sig om viden inden for kemiske stoffer, fysiske og kemiske begreber og modeller, atomkerneprocesser – naturvidenskabelig erkendelse (Universets opbygning og historie – teknologi) – den praktiske anvendelse af kemi og fysik i hverdagen – og ikke mindst at træne relevante arbejdsmetoder og tankegange.

### **Forløb:**

I løbet af året behandles bl.a. følgende emner og delemner:

*Kemi*: Grundstoffer, atomet, ioner, syrer, baser, salte

*Fysik*: Magnetisme, elektromagnetisme, induktion, vekselstrøm, energi, kernefysik, radioaktivitet, el-lære

*Sammenhænge*: Stofkredsløb, gamle og nye verdensbilleder

### **Biologi**

Formålet med undervisningen i biologi er at eleverne tilegner sig viden om de levende organismer og den omgivende natur, om miljø og sundhed samt om anvendelsen af biologi. Der lægges særlig vægt på forståelsen af sammenhænge. Med udgangspunkt i den enkelte elevs egne oplevelser, undersøgelser og opfattelser skal undervisningen søge at fremme glæden ved naturen og lyst til at arbejde med biologiske emner og problemstillinger. Elevens ansvarlighed over for natur og miljø skal styrkes, og undervisningen skal skabe grundlag for stillingtagen og handlen i forhold til menneskets samspil med naturen.

### **Geografi**

Formålet med undervisningen i geografi er at eleverne tilegner sig viden om og forståelse for af de naturgivne og kulturskabte forudsætninger for levevilkår i Danmark og i andre lande samt samfundenes udnyttelse af naturgrundlag og ressourcer. Undervisningen bygger på elevernes egne iagttagelser, oplevelser og undersøgelser og på geografiske kilder, så de udvikler interesse for selv at udbygge deres viden om omverdenen. Undervisningen skal fremme elevernes forståelse af fremmede kulturer og give dem mulighed for at udvikle engagement, selvstændig stillingtagen til og ansvarlighed over for problemer vedrørende udnyttelse af naturgrundlag, ressourcer og den kulturskabte omverden og konsekvenser for miljø og levevilkår.

### **Samfundsfag**

Formål:

Formålet med undervisning i samfundsfag er at eleverne udvikler lyst og evne til at forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv og til aktiv medleven i et demokratisk samfund. Undervisningen skal medvirke til at eleverne udvikler historie- og samfundsbevidsthed, kritisk sans og færdighed i at iagttage, analysere og vurdere nationale og internationale samfundsforhold og konflikter. Undervisningen skal bidrage til at eleverne på baggrund af et personligt tilegnet værdigrundlag deltager aktivt i samfundsudviklingen. Den enkelte elev skal udvikle ansvarlighed for løsningen af fælles opgaver og erhverve viden om samfundet og dets historiske forudsætninger.

Eleverne skal arbejde med samfundsmæssige forhold og konflikter, samt de historiske forudsætninger herfor. Overordnede emner er:

- Menneske og stat
- Menneske og samfund
- Menneske og kultur
- Menneske og natur

### **Historie**

Formålet med undervisningen i historie er at styrke elevernes historiebevidsthed og identitet og øge deres lyst til og motivation for aktiv deltagelse i et demokratisk samfund. Det sker ved at fremme deres indsigt i at mennesker er historieskabte såvel som historieskabende.

Ved at arbejde med samspillet mellem fortid, nutid og fremtid skal eleverne udvikle deres indsigt i menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne. Herved skal de videreudvikle deres forståelse af og holdning til egen kultur, andre kulturer og menneskers samspil med naturen.

Undervisningen skal give eleverne mulighed for overblik og fordybelse i vedkommendes historiske kundskabsområder og fremme deres indsigt i kontinuitet og forandring. Undervisningen skal bygge på og stimulere elevernes evne til indlevelse, analyse og vurdering og fremme deres lyst til at videregive og skabe historiske fortællinger på baggrund af tilegnet viden. Der undervises 1 lektion pr. uge i faget.

### **Studieteknik**

I løbet af de første 3-4 uger efter skolestart får alle elever et kursus i studieteknik hvor eleverne vejledes i hvordan man opnår det bedste udbytte af undervisning, forberedelse og gruppe- og projektarbejde.

Der undervises i studieteknik/studiemetoder i 2 moduler à 2 lektioner, og der undervises bl.a. i

- At håndtere overgangsproblemer mellem skole/skole, skole/uddannelse
- At sætte fokus på indlæringsstil, så de stærke sider kan udnyttes og de svage sider forbedres
- At motivere sig selv
- At planlægge lektielæsning
- At få noget ud af timerne
- At bruge læsestrategier
- At bruge notat-teknikker
- At lave effektivt gruppearbejde
- At forberede sig godt til eksamen

### **Debatfag**

I en lektion om ugen mødes alle 10. klasseelever med forstanderen til snak og diskussion om dagsaktuelle emner fra ind- og udland. Faget handler om at blive klogere på verden omkring os, om at afprøve holdninger og argumenter og at lære at give udtryk for sin mening i et større forum.

### **Morgensamling**

Det er hensigten med morgensamlingen at eleverne skal få en fælles start på dagen, og at de derved skal få den fællesskabsoplevelse det er, sammen at lytte, koncentrere sig, modtage et fælles input, synge sammen. Morgensamlingen indledes med ca. 7 minutters TV-avis og efterfølges af morgensang hvor der som regel synges 2 sange.

### **Fællestime**

1 lektion pr. uge – umiddelbart efter det ugentlige lærermøde – afholdes en fællestime hvor alle elever og lærere deltager. Fællestimen er oftest kontaktholdsmøder, men kan også være fællesmøde, diskussioner om holdninger og værdier eller være en sangtime.

### **Højskoleaften**

Hver uge arrangeres højskoleaften onsdag aften fra 19.30-21.00. Arrangementerne er obligatoriske for alle elever og kan have vidt forskellig karakter. Ofte vil der være tale om koncerter, foredrag eller debat-aftener. Andre gange vil det være en lærer der fortæller. Det kan være fællessang eller kor. Der er altså tale om en bred vifte af primært kulturelle arrangementer.

**Valgfag:****Idræt - boldspil**

Målet med undervisningen i boldspil er at du oplever glæden ved at dyrke idræt, samtidig med at du stifter bekendtskab med nogle forskellige boldspil. Der vil være fokus på de etablerede boldspil, men mindre kendte boldspil vil også indgå i undervisningen, for at eleverne kan opnå en bevidsthed omkring placering på banen.

Der vil bl.a. blive undervist i: fodbold, basketball, softball/baseball, volleyball, hockey, badminton og mindre kendte boldspil.

**Fodbold**

I faget fodbold skal vi arbejde med spillets mange facetter. Faget lægger stor vægt på tekniktræning, fysisk træning og sammenspilsfærdigheder. Først og fremmest skal vi spille en hel masse fodbold. Der er plads til absolut begyndere, men også til øvede.

**Motionsløb 1**

Et kort og intenst løbehold. På holdet Motionsløb 1 skal vi ud i skoven og løbe. Vi har ikke så lang tid, så vi kommer til at løbe kortere distancer. En typisk løbetime indeholder en kort opvarmning, forskellige løbeaktiviteter samt udstrækning. Vi kommer til at arbejde med intervalløb, terrænløb, pulstræning samt konditionstest.

**Puls og styrke**

Formålet med Puls og Styrke er at du oplever glæden ved at bruge din krop. Faget sigter efter at du får sved på panden og samtidig har det sjovt sammen med andre. Du vil blive præsenteret for en bred vifte af aktiviteter bl.a. småspil, Crossfit, leg/tummel, kredsløbstræning og andre idrætsaktiviteter. Faget vil styrke din grundform og give dig en stærk krop i fysisk balance. Puls og styrke kræver ingen forudsætninger og er for alle som ønsker at få brændt noget krudt af.

**Dans og bevægelse**

Valgfaget præsenterer en skøn blanding fra dansens og den rytmiske verden. Der vil blive arbejdet med forskellige stilarter inden for bl.a. moderne dans, ballet/klassisk træning og hiphop. Gennem leg, grundteknikker samt bevægelsessekvenser udvikles kropsbevidstheden.

Faget sigter efter et højt flow hvor musikken, og de lækre bevægelser vil danne rammer for en ubeskrivelig fællesskabsfølelse.

Uanset om man aldrig har lavet gymnastik/dans før eller har mange års erfaring, vil der hele tiden være passende udfordringer til alle.

**Keramik.**

Keramik er faget hvor der arbejdes med et fantastisk materiale der er næsten uden grænser. I begyndelsen af skoleåret arbejdes med bundne opgaver hvor de klassiske teknikker prøves. Der



arbejdes med udforskning af den formelle skulptur og et udtryksfuldt formsprog. Der vil kunne stiftes bekendtskab med forskellige lertyper, såsom rød-, blå-, hvid-, papir- og rakuler. Vi vil arbejde både teoretisk og praktisk med brænding og glasering ligesom både form, analyse og eksperimenter vil have en fremtrædende plads i undervisningen. Senere i forløbet vil man kunne vælge sine opgaver frit. Der vil i løbet af året blive afholdt udstillinger af det færdige arbejde.

### **Tegning**

Det gode og det svære ved tegning er at der typisk kun arbejdes med ét redskab f.eks. blyant, kul eller tusch. Det er strengen, tonen og mellemrummet der får tegningen til at fungere. I tegnefaget prøver vi kræfter med tegninger som er vilde og fulde af udtryk, vi leder efter nye måder at tegne på. Men vi arbejder også med tegninger der skal ligne, og derfor kræver tekniske færdigheder og lysten til at øve sig.

### **Tysk 10. klasse**

Formål:

1. Eleverne opnår konkrete færdigheder i at samtale, læse og skrive et funktionelt og tysk. Det tilstræbes at eleverne er velforberedte til videre tyske studier i gymnasiet.
2. Eleverne får indsigt i de sproglige byggesten i form af grammatik.
3. Eleverne får et billede af den alsidige historie og kultur som tysk er indgang til.
4. Eleverne oplever at det er både muligt og inspirerende at tilegne sig et fremmedsprog.

### **Indhold:**

Undervisningen i sproglige færdigheder sigter på at samtlige elever får det grundlæggende på plads, og desuden også at de specielt interesserede får udfordringer.

Temaerne vælges ud fra elevernes interesser. Det kunne være musik, Berlin, motorsport, bæredygtig livsstil eller noget helt andet.

### **Organisation:**

Der undervises i tysk i 4 lektioner pr. uge. Tysk (eller fransk) er obligatorisk i 9. klasse og valgfrit i 10. klasse.

Tysk sprog kan vælges af elever i 10.klasse.

### **Kinesisk**

Formål:

Formålet med undervisningen i kinesisk på VGE er at løfte sløret for et spændende sprog – faktisk fra en hel anden sprogverden og en fantastisk spændende kultur der spænder over hen ved 25 % af Jordens befolkning. Det skal være en appetitvækker der forbereder eleven til at vælge (læse kinesisk på den gymnasiale vej fra VGE, og som gerne skulle lægge spiren til en livslang sinofili, begejstring for alt kinesisk.

Praksis:

Der undervises i 4 lektioner pr. uge, så der i skemaet er store muligheder for ”gentagelse” af allerede lært stof.

Der arbejdes med især læst og talt sprog (Mandarin – pu tung hua) således at eleven både lærer at læse, tale og forstå helt simple hverdagsituationer, fra at sige goddag over at bestille et måltid mad på en kinesisk restaurant til – forhåbentlig – at kunne genkende nogle overskrifter fra kinesiske aviser.



Derudover arbejdes der med de kinesiske skrifttegn der er et kapitel for sig selv. Kinesisk sprog er pictografisk (dvs. billeder ligesom hieroglyfferne), oprindeligt monosyllabisk (énstavelssprog) sprog, og udtalen kan ikke aflæses. Den skal læres separat. Da vi ikke er udstyret med fotografisk hukommelse, skal man også indlære sig hvordan tegnene tegnes. Det er af allervigtigste betydning da antallet af streger i et tegn er altafgørende for at kunne slå op i en ordbog!

Der bliver selvsagt også mulighed for at fortabe sig i den ældgamle kinesiske kultur – den moderne også, med kinesisk musik, film m.m., og vi skal også stifte bekendtskab med det moderne Kina - samfundsforhold, historie m.m.

Skoleåret afsluttes med en intern mundtlig og skriftlig prøve.

### **Latin**

Latin er skolens tilbud til elever med særlig interesse for sprog. Faget vælges typisk af elever der påtænker at fortsætte deres skolegang i det almene gymnasium efter opholdet på Vardeegnens Gymnasieforberedende Efterskole.

Latin der er tillagt 4 lektioner pr. uge, kan vælges af elever både i 9. og 10. klasse.

Hovedvægten i undervisningen er lagt på grammatik og semantik (betydningslære). Herved bliver faget en stor hjælp for forståelsen af de øvrige sprogfag. Det er endvidere undervisningens formål at give eleverne indblik i vigtige sider af romersk historie og kultur.

Eleverne går ikke til prøve i faget.

### **Spansk**

Formål:

Spansk er et valgfag, og der undervises på begynderniveau. Formålet med spanskundervisningen på Vardeegnens Gymnasieforberedende Efterskole er at eleverne tilegner sig en sproglig basis som gør at de tør prøve at kommunikere på spansk og bliver i stand til at skrive mindre tekster.

Undervisningen skal endvidere give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i spansktalende lande.

Indhold:

Spanskundervisningen lægger vægt på både den mundtlige, den skriftlige og den praktisk-musiske dimension. Den mundtlige såvel som den skriftlige dimension vil tage udgangspunkt i lærebogssystemet *Tapas* hvor forskellige emner og faste udtryk introduceres, eksempelvis Sydamerika, dagligdagen og kultur, både litterært og kunstnerisk.

Der vil i løbet af året blive arbejdet med varierende levende billeder og lytteøvelser, for at eleverne får kendskab til forskellige dialekter og måder at bruge det spanske sprog på. I den daglige undervisning vil der blive lagt stor vægt på samtale og procesorienteret arbejdsform, som både vil foregå i grupper og på klassen. Elevernes ordforråd vil ligeledes blive prioriteret højt. Elevernes generelle evne til at kommunikere verbalt er en væsentlig del af undervisningen hvorfor der er fokus på at anvende kommunikationsstrategier når ordforrådet ikke er tilstrækkeligt. Den skriftlige dimension spiller en mindre rolle i den daglige undervisning. Der vil være grammatiske øvelser, små tekster og digte der skal afleveres, men som regel ikke mere, end at dette kan nås inden for lektionens længde. Som noget nyt har vi fra 2018 valgt at gøre faget eksamensrettet mod folkeskolens afgangsprøve.

Metode:

Den mundtlige del af undervisningen består af samtaleøvelser og oplæsning. Små referater og opklarende spørgsmål kan også finde plads her. Der anvendes forskellige lyd- og billedmedier i undervisningen, og Internettet benyttes ofte og specifikt i forbindelse med research på emner der arbejdes med, og som kræver lidt mere, end lærebogen fortæller.

Der undervises i 4 ugentlige lektioner.

### **Cambridge Engelsk**

Mulighed for at vælge en international anerkendt eksamen i engelsk.

VE er blevet certificeret Cambridge Skole (CISC) og kan derfor udbyde engelsk med den internationalt anerkendte IGCSE eksamen. IGCSE står for "International General Certificate of Secondary Education" for 14 – 17 årige.

Vi udbyder derfor English as a Second Language som et fag hvor man kan fordybe sig i sproglige spidsfindigheder og udvikle sin sproglige færdighed, fornemmelse, og hvor man med udgangspunkt i lærerstyrede aktiviteter opnår en naturlig og sproglig sikkerhed der vil være til stor hjælp i den øvrige engelskundervisning.

### **Filosofi**

I filosofi arbejder vi med livets store spørgsmål, såsom hvad det vil sige at være menneske hvad vi egentlig kan vide, eller hvad kunst er. Vi undersøger hvad forskellige filosoffer har tænkt og øver os i selv at tænke filosofisk.

Der er ingen lektier og alle kan være med. Du skal bare være parat til koncentrerede, dybdybende og afklarende samtaler – og til at finde flere nye spørgsmål end svar.

### **Kostumedesign**

I kostumedesign er eleverne med til at designe og fremstille kostumer til de to teaterforestillinger på skolen.

Afhængig af musical og revy-numre fremstiller vi store kjoler eller vilde dyr, farvestrålende revy-drenge og –piger, eller fattigfolk.

På kostumedesign undervises man endvidere i teatersminkning i forbindelse med opsætning af en forestilling.

### **Internationalt valgfag**

Et undersøgende fag hvor vi bliver klogere på internationale relationer. Elevernes valg og interesser har stor betydning for indholdet.

Vi får grundlæggende viden om de store officielle institutioner og vigtige NGO'er. Vi sætter os ind i teorier om hvordan mennesker fra forskellige baggrunde reagerer på hinanden. Og vi vil se på unge menneskers muligheder for at rejse ud. Aktuelle emner kan tages op. Undervisningsformen er læsning, webinarer, interviews, samtale og fremlæggelser. Gerne kreativt.

### **Nørkleri**

Nørkleri handler det om at kunne turde fordybe sig i et stykke håndarbejde, hvad enten det har et formål eller er et abstrakt kunstværk. Fokus ligger på strik, hækling og broderi, og vi hjælper dig på det niveau, du er med teknik og problemløsning. Vi har et udvalg af opstartsmaterialer, men du må nok forvente også selv at skulle købe materialer. I Nørkleri kan du lade det kreative fællesskab opsluge dig og lade enhver stressfølelse flyde væk på en bølge af flow og repetition, der måske ovenikøbet ender som et flot tørklæde, en sweater, en taske eller noget helt andet. Der vil i løbet af året være forskellige udstillinger af holdets arbejder.

**Drama/Filmværkstedet**

Eleverne arbejder med drama, skuespil og film. Vi arbejder med alle sider af filmproduktion med fokus i skuespilteknik og instruktion. Vi arbejder derfor også med manuskript, storyboarding, produktion, kameraarbejde, lyd, lys og klipning.

**Knivmagerværksted**

Her kan du fordybe dig i at designe og skabe en personlig ejendel der vil kunne følge dig resten af livet, og som på én gang er et smykke og et uundværligt værktøj. Det kræver ikke at du i forvejen er god til håndværk. Oplev roen, koncentrationen og mærk følelsen af at have tid nok.

**Showdance**

Der vil blive arbejdet med danseserier i forskellige stilarter. Dans giver kropsbevidsthed, god holdning og ikke mindst en utrolig livsglæde.

Hver time vil starte med en ca. 10 minutters lang opvarmning, efterfulgt af øvelser hen over gulv hvor vi går i dybden med de forskellige tekniske begreber. Her lærer vi at finde muskler vi ikke vidste vi havde at isolere de forskellige muskelgrupper, og at bruge arme og ben uafhængigt af hinanden (koordination) osv.

Alt sammen til musik der er oppe i tiden.

Dans dig glad men lær det først, så er glæden allerstørst.

**Musikorientering**

Musikorientering er et valgfag hvor man kommer til at stifte bekendtskab med mange former for musik. Faget er oprettet for at give eleverne et bredere stilkendskab inden for de forskellige musikgenrer, og hvordan de er opstået. Man kan godt kalde det en slags musikhistorie. Man vil blive præsenteret for mange af de store kunstnere der har betydet noget for udviklingen af den musik der komponeres i dag.

Musikorientering er mest et lyttefag med minimum af forberedelse og tilbydes i én lektion om ugen.

Eksempler på musikgenrer vi kommer ind på: dixieland, country, jazz, motown, funk, heavy, latin, klassisk music, pop, rock.

**Musiktudie/teknik og produktion**

Studie/teknik og produktion er et fag hvor man får mulighed for at lære alt omkring det at indspille og mixe en cd.

- Faget tilbydes i 2 lektioner om ugen. Der er dog kun mulighed for at være 6 elever på holdet.

- I tilfælde af flere tilmeldinger, så skal hver elev aflevere en skriftlig ansøgning om hvorfor de godt kunne tænke sig at få faget og om deres erfaringer og forventninger til faget.

- Når man har faget, giver det også mulighed for at bruge studiet i fritiden til at rode med egne produktioner.

- Man skal være i besiddelse af en bærbar PC, da vi stiller et software program til rådighed som er nerven i vores produktion.

- I slutning af forløbet kommer man til at mixe vores sammenspils cd som bliver lavet hvert år.

- Der vil være noget forberedelse forbundet med faget.

- I løbet af skoleåret kommer vi bl.a. ind på: optageteknik, gennemgang af hvordan et moderne studie er bygget op, undervisning i Cubase Essential, produktionsteknik, mixing.

**Kor**

På Vardeegns er der mange elever der ønsker at synge i kor. Et hold på 60-65 sangere har været typisk. Koret har som skolens øvrige musikhold en opførelsestradition at leve op til. Flere gange i løbet af året synger koret ved arrangementer både på og uden for skolen.

Samtidig med en målrettet koncertforberedelse arbejdes der i de to ugentlige lektioner med stemmetræning, klangovervejelser og sangteori under seriøse og muntre former.

Sangerne i skolens kor behøver ingen forudgående sangteknisk kunnen, nodekendskab eller lignende. Koret er for elever med lyst til og interesse for flerstemmig sang. Korets repertoire er bredt, men der lægges mest vægt på rytmiske satser.

**Samfundsfag / Historie 10. klasse**

Samfundsfag/historie for 10. klasse er et valgfag på 2 lektioner pr. uge. Der tilbydes ikke afsluttende prøve i faget.

Indholdet vil være dansk og verdenshistorie samt aktuelle samfundsforhold. Faget bærer i høj grad præg af mundtlig formidling og elevernes valg og interesser har stor betydning for lærerens valg af indhold.

**Fysik / kemi 10.klasse**

Fysik / kemi er valgfrit i 10. klasse. Der undervises i 3 lektioner pr. uge.

**Formål:**

Ud over at honorere kravene til Folkeskolens 10. klasseprøve er det skolens ønske og mål at eleverne får tilstrækkelig viden til både inden for fysik og kemi at kunne forholde sig sagligt kritisk over for den verden, de lever i.

Mere specifikt drejer det sig om viden inden for kemiske stoffer, fysiske og kemiske begreber og modeller, atomkerneprocesser – naturvidenskabelig erkendelse (Universets opbygning og historie – teknologi) – den praktiske anvendelse af kemi og fysik i hverdagen – og ikke mindst at træne relevante arbejdsmetoder og tankegange.

**Forløb:**

I løbet af året behandles bl.a. følgende emner og delemner:

*Kemi:* Atomets opbygning, det periodiske system, kemiske forbindelser, syrer, baser, salte

*Fysik:* Svingninger, bølger, lyd, lys, radioaktivitet, kerneomdannelse

*Sammenhænge:* Gamle og nye verdensbilleder

**Projektledelse**

Du kommer til at arbejde med at løse opgaver for virksomheder eller organisationer der synes at det er spændende at få unge på en efterskole til at udvikle på deres idé!

Det kan være et firma der har en vare de gerne vil have markedsført, det kan være et koncept du skal hjælpe dem med at udvikle, eller det kan være en event nogen ønsker planlagt af dig - eller noget helt andet!

For at løse opgaven skal du lære om: gruppedynamik, idéudvikling, innovation, mødefacilitering, budgetlægning, fundraising, PR og presse, netværk, retorik, informationssøgning, kildekritik og ikke mindst skal du lære hvordan du bruger den viden du allerede har til at virkeliggøre et projekt. Faget kan kun vælges i 10. klasse.

**Bioteknologi**

Med Bioteknologi på VGE får du mere viden om fagene kemi og biologi. Du lærer at arbejde med levende organismer som bakterier og gærceller—teoretisk og praktisk.

Vi vil bl.a. undersøge hvordan man kan bruge bakterier til at rense drikkevand hvorfor der er bobler i cider og øl men ikke i vin, og hvordan man bestemmer kvaliteten af olivenolie.

Vi vil skabe kontakt til lokale virksomheder der udnytter biologiske systemer i arbejdet. Emnerne er Vand, Gæring og Fedt/Olie.

### **SoMe**

Der arbejdes med foto og video målrettet de sociale medier. Faget vil udforske muligheder og skabe et fagligt fundament for kreativt arbejde hos eleverne.

### **Esport**

Der arbejdes spilforståelse og dygtiggørelse indenfor CS:GO samt andre spil. Der arbejdes med mental parathed, strategi, teamsamarbejde og gruppedynamik. Også sundhed og fysisk træning er en del af dette fag.

### **Cooperative gaming**

I Cooperative Gaming kommer du til at stifte bekendtskab med en række moderne spilklassikere fra forskellige spilgenrer som alle har fokus på samarbejde. Du skal bl.a. hjælpe dit hold igennem vinteren i survival-spillet Don't Starve Together, hjælpe dig og din makker igennem indviklede labyrinter i FPS-spillet Portals 2 og gennemskue avancerede puslespil i puzzle-plattform-spillet Braid. Endelig vil vi hvis der er tid til og stemning for det, prøve kræfter med kortspillet Magic the Gathering.

### **Linjefag**

#### **Musiklinjen.**

Musiklinjen er traditionelt meget populær og skaber dermed grobund for et frodigt og kreativt musikliv på skolen - også uden for undervisningstiden.

Det intense musikliv på skolen er betinget af en seriøs og aktiv holdning blandt linjens elever også til skolens øvrige musikaktiviteter: Teatermusik, kor, fællessang, koncerter med etablerede solister og ensembler/bands og ikke mindst skolens egne koncerter o.l. Formålet med musiklinjen er at eleverne lærer at opleve musikken og at udtrykke sig i og om musik.

Undervisningen og samværet skal øge forudsætningen for aktiv deltagelse i musiklivet og evnen til at forholde sig kritisk og konstruktivt til tidens mangeartede musiktilbud.

På musiklinjen vil arbejdet være mangesidigt. 2 lektioner om ugen er helliget sammenspil. Her arbejdes med instrumentalspil og sang og med elevernes øjeblikkelige niveau. Som udgangspunkt arbejdes fremad, således at den enkelte vil blive præsenteret for løbende sværere og sværere udfordringer inden for brugen af eget hovedinstrument og eventuelt andre "alternative" instrumenter: Elbas, trommesæt, latin percussion o.l. samt sang, solo og kor. Endvidere kan der arbejdes med lytning-værkgennemgang, satsarbejde m.m.

I en lektion om ugen (15 minutter) kan man vælge instrumental/sangundervisning på små hold eller solo. Som regel tilbydes klaver, keyboard, elbas, akustisk/elguitar, trommer og sang, men fagrækken i denne forbindelse er forskellig fra år til år takket være et godt samarbejde med den lokale musikskole.

Som i skolens øvrige virke er også i musikteori og baggrund vigtig. I en lektion om ugen arbejdes med musikteori: Node/rytme og harmonilære, musikhistorie fra år 600 til nu, værk gennemgang og meget mere. På musiklinjen må man som elev forvente løbende forberedelses- og øvearbejde.

### Udvidet sammenspil.

For rutinerede elever med flere års instrumentalerfaring. Her arbejdes med instrumentalspil og sang og med elevernes øjeblikkelige niveau. Som udgangspunkt arbejdes fremad, således at den enkelte vil blive præsenteret for løbende sværere og sværere udfordringer inden for brugen af eget hovedinstrument og eventuelt andre "alternative" instrumenter.

### Teatermusik.

Elever på skolens musiklinje kan i 3 lektioner pr. uge ud over den ordinære sammenspilsundervisning på linjen deltage i teatermusikholdet. I løbet af et skoleår opsættes i tæt samarbejde med Teaterlinjen 2 produktioner, en musical og en revy.

For at det musikalske niveau i orkestret og dermed det samlede indtryk af hele forestillingen, skal blive meget bedre end blot acceptabelt, er det nødvendigt at orkestrets ca. 20 medlemmer har et vist musikalsk niveau ved skolestart, og at de ligeledes er sikre nodelæsere. Det forlanges også at orkestrets medlemmer har det naturlige gå på mod og engagement til at tage fat på store og omfattende opgaver.

### Teaterlinjen.

Undervisningen på teaterlinjen foregår både foran og bag kulisserne. For at få en forestilling op at stå er der mange tråde der skal trækkes i, og det betyder at det ikke kun er på scenen teaterlinjens undervisning foregår. Scenebygning og lyssætning, er begge funktioner som begge er nødvendige for at en teaterforestilling kan blive en succes.

På teaterlinjen kan der kun vælges skuespil.

### Skuespil.

Der opsættes en stor musicalforestilling som teaterlinjens afslutning på skoleåret, og teaterlinjens skuespillere indøver dans, dramatik og sang til denne forestilling. Der afholdes auditions for at besætte rollerne med de elever som f.eks. typemæssigt passer bedst til de enkelte roller. Senere på skoleåret opføres en mindre forestilling, evt. i form af en intern revy.

### Kunstlinjen.

#### Formål:

1: At eleverne opnår konkret indsigt i at arbejde med visuelle og håndværksmæssige færdigheder. Det tilstræbes at eleverne får mulighed for at udnytte de evner, de har, og inspireres til at prøve nye ting og til at arbejde kreativt fremover.

2: At eleverne får viden om den kulturelle og historiske sammenhæng som billedkunsten er en del af. De får viden om det visuelt kunstneriske, det skulpturelle, samtidskunst og forskellige former for visualisering af forestillinger og iagttagelser. Eleverne forventes også at tilegne sig en basisviden inden for det kunsthistoriske område.

3: At eleverne oplever en personlig tilfredshed med kreativ aktivitet, både i det selvstændige arbejde og i det fællesskab der opstår i forbindelse hermed. Kunstundervisningen på Vardeegns Gymnasieforberedende Efterskole tilstræber at eleverne tør kaste sig ud i projekter der i begyndelsen kan virke uoverskuelige.

Indhold:

Fagets alfa og omega er arbejdet med de kreative processer. Det er vores erfaring at arbejdsprocessen for mange af de unge er et kærdokument afbræk i deres boglige arbejde. Vi har et lille – men veludstyret værksted til vores rådighed. Vi spænder over mange forskellige teknikker og genrer; flere, end man plejer at kunne nå i løbet af et år.

Undervisningen starter med teoretiske, systematiske og praktiske øvelser som farvelære, tegneøvelser af forskellig art og modelleringsøvelser. Der eksperimenteres lystigt med både indtryk og udtryk. Der arbejdes med iagttagelsen, forestillingen og gengivelsen af både det synlige og det usynlige. Eleverne inddrages i at beslutte hvad holdet arbejder med. Det kan fx være maleri, akvarel, tegning og forskellige grafiske teknikker. Men det kan også være fluxus-inspirerede eksperimentalfilm, bodyart, smykkefremstilling eller andet kunsthåndværk. Vi arbejder med mindre skulpturelle ting, fortrinsvis i ler. Er man interesseret i at arbejde med større rumlige ting, kan man indgå i arbejdet med scenografi til årets musical.

Metode:

Inden for den enkelte teknik gives den nødvendige instruktion samt tid til at eleverne har mulighed for at arbejde frem mod et godt resultat. Da kunst er et praktisk-musisk fag, er de æstetiske læreprocesser og flow i højsædet. De naturlige arbejdsmetoder er intuitive og eksperimenterende. Det handler i høj grad om *learning by doing*, og dermed også om at lære af sine fejl, så hvis et projekt ikke lykkes første gang, kan et andet forsøg være nødvendigt, også uden at verden ramler sammen. Der opfordres til at eleverne også bruger fritid på faget. Det tilsigtes at eleverne lærer at arbejde selvstændigt og erkender at de selv er ansvarlige for egen læring. Den mere historiske eller teoretiske tilgang behandles fortrinsvist gennem visning af relevante film, udstillingsbesøg og diskussion.

Fra tid til anden laves små interne udstillinger, for at eleverne får mulighed for at se hvordan værkerne præsenterer sig i et halvoftentligt rum og forhåbentlig få god respons fra publikum. Faget afsluttes med udstilling, hvor hele holdets værker udstilles sammen.

Organisation:

Kunst er et valgfag. Kunstundervisningen foregår i samlede moduler af 3 lektioner om ugen. Man kan tilvælge ekstra kunst, så man har 2x3 lektioner med kunst. For at vælge kunstundervisning kræves intet andet end lysten til at deltage.

**Makerspace – IT og Teknologi**

På Makerspace arbejdes med teknologi og IT. Der opøves en generel forståelse samt konkrete kompetencer inden for delområder. Faget indeholder blandt andet: kodning/programmering, Arduino, Lego Mindstorm, elektronik, 3D-print, 3D-design, droner.

**Forfatterlinjen**

Forfatterlinjen handler om at blive god til at skrive fiktion i alle tænkelige genrer og formater. Undervisningen vil være afvekslende og dynamisk med skiftevis høj energi og stille fokus. Kan du lide at skrive og finde på historier, vil du gerne blive endnu bedre - eller har du måske en drøm om engang at blive forfatter, er forfatterlinjen noget for dig.

Linjefagets indhold:



- Narrativ og historiens historie
- Forfatterredskaber
- Find fantasien
- Forskning - research
- Skriveprocessen
- Critique og peer feedback
- Højtlesning for gruppen og til forældredagene ol.
- Redigering
- Udgivelse

Forløbet vil inkludere:

- 1-3 gæsteforfattere der fortæller og underviser på linjen.
- 2-3 events ude af huset, på biblioteker, på torvet eller andre steder
- Samarbejde med Varde bibliotek
- Højtlesning for publikum (andre elever, forældre, andre gæster på VGE)

Produkt ved slutning af forløbet:

- Udgivelse af elevens egen bog i papir og e-bog
- Udgivelse af gruppens noveller i papir og e-bog
- Optagelse og udgivelse af lydbogen som MP3

Forløbets faglige mål:

- Erfaring med store skriftlige projekter
- Udvikling af skriftlige evner på dansk/engelsk
- Udvikling af kreative evner
- Udvikling af sociale og faglige kompetencer gennem peer feedback
- Bevidsthed omkring karrieremuligheder som forfatter/tekstforfatter

Arbejdet på linjefaget finder sted:

- Fysisk på skolen, Varde Bibliotek
- Digitalt på Facebook og Moodle



01.08.2022

Poul Roed